

čís. 269 sb. z. a n. má nastoupiti vždy příslušnost porotního soudu, vyplývá i z výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 16. srpna 1920, č. 28346/1920, uveřejněného ve Věstníku min. sprav. pod. č. 35, v němž se výslovně praví, že je možno podle opatření Stálého výboru ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. při zločinu padělání peněz podle Šu 1 zákona čís. 269/19 užití sazby od jednoho do pěti let, jde-li o méně významné padělání kolků na bývalých rakousko-uherských bankovkách a n e b o j e v í - l i s e v ů b e c, hledíc k povaze činu, trestní sazba od jednoho do pěti let dostatečnou. Odmítl-li tudíž nalézací soud o věci jednat, učinil tak neprávem. Bylo proto podle čís. 6 Šu 281 tr. ř. odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a uznati, jak se stalo.

Čís. 2442.

Zákonná známka skutkové podstaty krádeže pro »svůj užitek« není opodstatněna pouhým úmyslem poškáditi, pozlobiti majitele věci odnětím (odstraněním) jí a znemožniti mu p ř e c h o d n ě volné nakládání s ní.

Zrušovací soud, rozhoduje o zmateční stížnosti podle Šu 33 tr. ř., může, není-li z rozsudku vidno, jaký obsah zlého úmyslu předpokládal soud k opodstatnění určitého zákonného znaku, přezkoumati přímo výsledky hlavního přelíčení po této stránce.

(Rozh. ze dne 10. července 1926, Zm II 184/26.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu ve Frýdku ze dne 21. září 1923, pokud jím byli obžalovaní uznáni vinnými přestupkem krádeže podle Šu 460 tr. zák., porušen byl zákon v ustanovení Šu 460 (171) tr. zák.; rozsudek ten se zrušuje a ukládá se okresnímu soudu ve Frýdku, by o obžalobě znova podle zákona jednal, uvažuje o zažalovaném skutku po případě i s hlediska zlomyslného poškození cizího majetku.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu ve Frýdku ze dne 21. září 1923 byli obžalovaní uznáni vinnými, že v noci na 23. března 1923 v Š. ve společnosti jako spoluzloději odňali pro svůj užitek z držení a bez přivolení Františka O-y cizí movitou věc, totiž dřevěnou závoru v ceně 240 Kč a že tím spáchali přestupek podle Šu 460 tr. zák. Rozsudek vešel v moc práva. Rozsudkem tím byl porušen zákon v ustanovení Šu 171 (460) tr. zák., pokud jest v něm jako zákonná známka krádeže uveden účel odnětí slovy »pro svůj užitek«. Užitekem po rozumu Šu 171 tr. zák. jest (i podle širšího v judikatuře ustáleného výkladu tohoto pojmu) libovolné nakládání s odňatou věcí v celém rozsahu práv jinak majiteli věci příslušejících, takže podle úmyslu pachatele pro svůj užitek jednavšího má býti majiteli odňaté věci volná dispozice s ní znemožněna trvale, nikoliv

pouze přechodně. Skutečnosti, jež by opodstatnily takový úmysl obžalovaných, nejsou v rozsudku zjištěny. Rozhodovací důvody omezují se, pokud jde o výrok o vině, nešetřice příkazu Šu 270 čís. 5 tr. ř. na větu, že soud vzal na základě průvodů tam uvedených za prokázáno, že obvinění ve společnosti jako spoluzlodějové v noci na 23. března 1923 ku škodě Františka O-y závoru v ceně 240 Kč odcizili, aniž rozvádějí zákonné znaky krádeže, obzvláště zákonnou známku »pro svůj užitek« ve skutkové okolnosti s ní se rovnající. Není-li tak z rozsudku vidno, jaký obsah zlého úmyslu obžalovaných předpokládal soud k opodstatnění zákonného znaku »pro svůj užitek«, nezbyvá než přezkoumatí přímo výsledky hlavního přelíčení po stránce té, zda jsou v nich poukazy na skutkové okolnosti, jež při správném výkladě zákona mohou opodstatnit onen znak. Tomu tak podle stavu spisů není. Obžalovaní se vůbec nezmiňovali o tom, za jakým účelem odnesli závoru k domu Františka R-y, udávše, že našli u železniční trati dřevěnou tyč, že nerozeznali hned, co to je, a teprve u domu R-y poznali, že jest to závoru, která patří O-ovi. K účelu odstranění závoru poukazovala poznámka četnické zprávy, že původcem odstranění bude asi soused O-ův, s kterým jsou v nevůli pro cestu závorou zahrazenou. A poškozený O. seznal, že si šel, jak si pachatelé, než se dostali na místo činu, vypravovali, že mu musí něco vyvésti, a pak když už měli zábradlí ze země vytažené, pravili, že ho k železnici nedají, že by je O. r á n o h n e d n a š e l a z a s e b y j e p o s t a v i l. Tyto výsledky hlavního přelíčení poukazovaly k tomu, že pachatelům nešlo o to, by si zjednali možnost, naložiti s odstraněnou závorou jako se svým majetkem za trvalého vyloučení majitele z dispozice s ní; nýbrž že účelem vytažení, odstranění, ukrytí závoru bylo, by se majitel O. zlobil a po ně j a k o u d o b u, totiž než ji po hledání, snad i poněkud obtížnějším zase najde, závoru k zahrazení cesty použití nemohl. Účelem odnětí závoru bylo podle těchto poukazů pošádlení a přechodné vyloučení O-y z dispozice nad věcí. K rozsáhlejšímu úmyslu obžalovaných vyloučiti O-u trvale z možnosti volné dispozice se závorou a osobiti sobě trvale celek práv O-ovi k věci příslušejících, nepoukazovaly ani uvedené, ani jiné výsledky hlavního přelíčení. Uznal-li přes to soud, aniž předsevzal skutková zjištění arciť jen jemu náležející a příslušející —, obžalované vinnými krádeží, nemůže býti pochybnosti o tom, že pokládal zákonnou známku »pro svůj užitek« opodstatněnou i pouhým úmyslem, pošádlení, pozlobiti majitele věci odnětím (odstraněním) jí a zne-možniti mu p ř e c h o d n ě volné nakládání s ní; rozsudek spočívá proto na nesprávném výkladu zákonného pojmu »pro svůj užitek« a byl jím porušen zákon v ustanovení Šu 171 tr. zák. po případě 460 tr. zák. Bylo proto zmateční stížnosti generální prokuratury ve smyslu Šu 33 tr. ř. vyhověti a podle Šu 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo, při čemž se připomíná, že ze zrušení nelze vyjmouti ani výrok o vině Ferdinanda V-a. Neboť sprostění ho z obžaloby neb odsouzení ho pro zlomyslné poškození cizího majetku bude proň příznivější než stav, který nastal u něho následkem výroku, že se vzhledem k onomu rozsudku osvědčil. Arciť bude okresnímu soudu dbáti toho, že ani v případě opětného jeho odsouzení nesmí jeho postavení býti nevýhodnější než jakým jest následkem onoho výroku.